

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik galerii / muzeum (343302)

**Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej
i pokrewni**

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik galerii / muzeum (343302)

Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik galerii / muzeum (343302)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [400]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU.....	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE.....	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie prac pomocniczych związanych z ekspozycjami.....	8
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Obsługiwanie zwiedzających muzea i galerie	9
3.4. Kompetencje społeczne	10
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu	11
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	11
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	11
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.....	12
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	13
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	14
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	14
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE.....	15
7. SŁOWNIK POJĘĆ	16
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze).....	16
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	18

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Pracownik galerii / muzeum 343302

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Opiekun ekspozycji.
- Pomocnik muzealny.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 3433 Gallery, museum and library technicians.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Katarzyna Szczygieł – Muzeum Narodowe, Kraków.
- Witold Szczygieł – Pracownia Artystyczna Loric, Świątniki Górne.
- Joanna Tomczyńska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Dorota Koprowska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Tomasz Sułkowski – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Anna Spyrzyńska – Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej, Sucha Beskidzka.
- Ewa Witkowska – Muzeum Witolda Gombrowicza, Wsola.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Ilona Pulnar-Ferdjani – Związek Zawodowy Pracowników Muzeum Okręgowego, Radom.
- Zbigniew Skuza – Stowarzyszenie Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Pracownik galerii / muzeum należy do personelu sprawującego opiekę nad ekspozycjami muzealnymi. Zapewnia gościom właściwe warunki zwiedzania i dba o bezpieczeństwo eksponatów¹. Bierze udział w pracach organizacyjnych, konserwatorskich i inwentaryzacyjnych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Głównym celem pracy **pracownika galerii / muzeum** jest przygotowanie wystawy⁹ na wizytę zwiedzającego i obsługa zwiedzających. Pracownik utrzymuje czystość sal ekspozycyjnych, czuwa nad bezpieczeństwem muzealiów (zabytków muzealnych¹⁰) w trakcie zwiedzania, waliduje bilety wstępu, współpracuje z przewodnikami ekspozycji, udziela informacji o muzeum⁸ i aktualnych wydarzeniach muzealnych.

Na wyznaczonym stanowisku pracuje samodzielnie, ale w przestrzeni całej wystawy współpracuje z zespołem, do którego należą inni pracownicy galerii / muzeum odpowiedzialni za dany rejon ekspozycji muzealnej. W razie potrzeby kontaktuje się z kasjerem lub z wewnętrzną służbą ochrony. Wszelkie uwagi zgłasza osobie pełniącej dyżur w czasie otwarcia wystawy w danym dniu.

Sposoby wykonywania pracy

Pracownik galerii / muzeum zajmuje stanowisko pracy wyznaczone przez dyżurnego odpowiadającego za pilnowanie rejonu ekspozycji. Pracując przy wejściu do galerii, waliduje bilety wstępu i np. za pomocą ręcznego licznika frekwencji określa liczbę wejść na ekspozycję. W razie potrzeby informuje zwiedzających o konieczności zanieśienia plecaków, odzieży wierzchniej i parasoli do szatni.

Pracując w przestrzeni wystawy pilnuje bezpieczeństwa eksponatów, udziela podstawowych informacji o możliwościach zwiedzania i o ofercie wydarzeń skierowanych do zwiedzających. Obsługuje zwiedzających indywidualnych i grupy zorganizowane.

Jako pracownik pomocniczy współpracuje z kuratorami wystaw⁶ w przygotowywaniu wystaw, konserwatorami – w pracach konserwatorskich, kustosząmi⁷ w pracach dokumentacyjnych, inwentaryzacyjnych oraz w obsłudze imprez organizowanych przez muzeum/galerię. Wykonuje prace porządkowe, takie jak mycie podłogi, czyszczenie gablot czy parapetów.

Według zaleceń konserwatorskich obsługuje mobilne urządzenia do pochłaniania wilgoci i do nawilżania powietrza. Dokonuje bieżącej kontroli temperatury powietrza i wilgotności na urządzeniach, które znajdują się w przestrzeni wystawy.

Pracownik galerii / muzeum może być kierowany także do obsługi szatni lub, po wcześniejszym przeszkoleniu, do obsługi kas i terminali płatniczych. W razie zagrożenia kontaktuje się telefonicznie lub za pomocą krótkofalówki z wewnętrzną służbą ochrony.

WAŻNE:

Pracownik galerii / muzeum w trakcie otwarcia wystawy nie może opuścić swojego stanowiska pracy bez wcześniejszego zgłoszenia tego dyżurnemu i bez wyznaczonego zastępstwa.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **pracownika galerii / muzeum** jest ekspozycja muzealna², kasa biletowa lub szatnia. Ze względu na charakter zadań zawodowych wymagana jest spostrzegawczość i kultura osobista, szczególnie w kontaktach ze zwiedzającymi.

Galeria muzealna³ ma dostosowane do potrzeb konserwatorskich natężenie światła dziennego i sztucznego, właściwą temperaturę powietrza i różną kubaturę pomieszczeń ekspozycyjnych. Pracownik nadzoruje swój rejon ekspozycji i współpracuje z zespołem muzealnym obsługującym zwiedzających, tzn. z innymi pracownikami galerii / muzeum, dyżurnym, kustoszami, kierownikiem administracyjnym galerii / muzeum, pracownikami wewnętrznej służby ochrony, konserwatorami, edukatorami muzealnymi, przewodnikami, obsługą sprzętającą, pracownikami technicznymi i pracownikami magazynów.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Pracownik galerii / muzeum w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- elektroniczne urządzenie do walidacji biletów wstępu,
- przyrząd do ręcznego liczenia frekwencji,
- aparat telefoniczny lub krótkofalówkę,
- komputer,
- akcesoria do sprzątania.

Organizacja pracy

Praca w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** odbywa się w stałych godzinach pracy, także w soboty i niedziele. Praca wykonywana jest z reguły w pozycji stojącej. Może odbywać się w systemie zmianowym, ze względu na specyfikę galerii / muzeum. Za organizację i harmonogram pracy pracownika galerii / muzeum odpowiada kierownik galerii / muzeum.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

W pracy **pracownika galerii / muzeum** występują zagrożenia związane z warunkami pracy w przestrzeni ekspozycyjnej. Mogą to być dolegliwości związane z narządem wzroku, m.in. pogorszenie widzenia, zmęczenie oczu, ale także dolegliwości związane z wykonywaniem pracy w pozycji stojącej, takie jak obciążenia kręgosłupa, bóle głowy.

Podstawowymi czynnikami uciążliwymi, które mogą występować w pracy, są:

- brak stałego dostępu do światła słonecznego,
- obciążenia mięśniowo-szkieletowe,
- brak dostępu do świeżego powietrza.

Praca w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** wiąże się także ze stresem związanym z obsługą zwiedzających i czuwaniem nad bezpieczeństwem eksponatów, co może stwarzać zagrożenie o podłożu psychosomatycznym. Temperatura powietrza w galerii dostosowana jest do warunków konserwatorskich, co powoduje odczuwanie chłodu przez pracowników stojących przez wiele godzin w pomieszczeniu.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **pracownik galerii / muzeum** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- spostrzegawczość,
- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- łatwość wypowiadania się w mowie,
- dobra pamięć,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- zdolność skutecznego negocjowania,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji;

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- samokontrola,
- sumienność,
- wrażliwość estetyczna,
- kultura osobista,
- odporność emocjonalna,
- kontrolowanie własnych emocji,
- radzenie sobie ze stresem,
- gotowość do współdziałania,
- komunikatywność,
- gotowość do dzielenia się wiedzą,
- rzetelność,
- zamiłowanie do ładu i porządku.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Przeciwwskazaniem do pracy w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** są dysfunkcje, które utrudniają komunikację ze zwiedzającym (poważna wada wymowy, wady wzroku i słuchu oraz niepełnosprawność intelektualna lub choroby psychiczne). Przeciwwskazaniem do wykonywania

zawodu jest także alergia na grzyby i roztocza. Ważna jest również wytrzymałość na wielogodzinną pracę w pozycji stojącej.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** preferowane jest wykształcenie co najmniej średnie.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Pracę w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** może wykonywać również osoba, która:

- została przyuczona do zawodu,
- uzyskała doświadczenie podczas wykonywania pracy,
- odbyła szkolenie lub praktyki zorganizowane w muzeum lub galerii,
- odbyła szkolenie w firmach specjalizujących się w szkoleniach związanych z branżą usług świadczonych przez muzea i galerie.

Podjęcie pracy w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** ułatwia:

- certyfikat znajomości języka angielskiego w stopniu komunikatywnym,
- potwierdzona umiejętność obsługi komputera, urządzeń biurowych i programów wspomagających prowadzenie działalności informacyjnej,
- posiadanie certyfikatów i świadectw potwierdzających udział w szkoleniach związanych z wykonywanym zawodem.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik galerii / muzeum może:

- brać udział w szkoleniach i kursach doskonalących, organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje branżowe,
- brać udział w wewnętrznych szkoleniach organizowanych przez kuratorów wystaw, dotyczących tematu wystawy, w trakcie których pracownicy poszerzają swoją wiedzę na temat zabytków i dzieł sztuki eksponowanych na wystawie,
- po nabyciu doświadczenia zawodowego, przy posiadaniu zdolności i umiejętności organizacyjnych oraz w zakresie pracy z ludźmi – awansować na stanowisko nadzorującego pracę małego zespołu pracowników,
- podnosić swoje kwalifikacje poprzez naukę na wyższej uczelni na kierunkach: kulturoznawstwo, historia sztuki, ochrona dóbr kultury i w dalszej kolejności na studiach podyplomowych na kierunku muzealnictwo,
- po uzyskaniu wykształcenia wyższego – awansować na stanowiska kierownicze, zgodnie z zasadami przyjętymi w danej instytucji,
- rozwijać swoje kompetencje poprzez udział w kształceniu i/lub szkoleniu w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Umiejętności językowe są potwierdzane certyfikatami szkół językowych.

Pracownik galerii / muzeum może również uzyskać certyfikaty/świadectwa ukończenia kursów, szkoleń organizowanych przez niepubliczne jednostki edukacyjne, w systemie stacjonarnym lub na odległość.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Muzealnik	262102
Historyk sztuki	263303
Pracownik informacji turystycznej	422502
Przewodnik turystyczny miejski	511303

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE**3.1. Zadania zawodowe**

Pracownik w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Wspomaganie personelu galerii/muzeum w urządzaniu ekspozycji, prowadzeniu inwentaryzacji⁴ i konserwacji zbiorów⁵.
- Z2 Dozorowanie przydzielonego rejonu ekspozycji.
- Z3 Rejestrowanie zwiedzających galerię/muzeum.
- Z4 Oprowadzanie zwiedzających oraz udzielanie informacji na temat muzeum i jego oferty.
- Z5 Współpracowanie z przewodnikiem ekspozycji.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie prac pomocniczych związanych z ekspozycjami

Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie prac pomocniczych związanych z ekspozycjami obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Wspomaganie personelu muzeum/galerii w urządzaniu ekspozycji, prowadzeniu inwentaryzacji i konserwacji zbiorów	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
Zasady BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska obowiązujące podczas urządzania ekspozycji;	Przestrzegać zasad BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska obowiązujących podczas urządzania ekspozycji;

• Zasady organizacji wystaw, w tym ich montażu i demontażu; • Wewnętrzne zasady dotyczące obiegu dokumentacji muzealnej, opracowywania naukowego zbiorów i inwentaryzacji; • Procedury przechowywania i ochrony danych osobowych, instytucjonalnych oraz ich archiwizacji; • Normy konserwatorskie i wewnętrzne zasady bezpieczeństwa np. przy przenoszeniu i opiece nad muzealiami.	• Stosować normy konserwatorskie i wewnętrzne zasady bezpieczeństwa np. przy przenoszeniu i opiece nad muzealiami; • Współpracować z pracownikami innych działów; • Współpracować z innymi sekcjami w instytucji w celu zorganizowania działania muzealnego lub transportu eksponatów; • Archiwizować dokumentację po wcześniejszym przeszkoleniu; • Stosować się do procedur ochrony danych osobowych i instytucjonalnych; • Przestrzegać zasad tajemnicy służbowej.
---	--

Z2 Dozorowanie przydzielonego rejonu ekspozycji

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska obowiązujące na terenie ekspozycji muzealnej; • Zasady utrzymywania w czystości eksponatów i sal ekspozycyjnych; • Normy konserwatorskie dotyczące ochrony zbiorów; • Zasady przeprowadzania w salach ekspozycyjnych działań edukacyjnych (warsztaty, lekcje muzealne, spotkania).	• Przestrzegać zasad BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska obowiązujących na terenie ekspozycji muzealnej; • Utrzymywać eksponaty w czystości; • Kontrolować normy konserwatorskie na podstawie czytników umieszczonych w salach ekspozycyjnych; • Obsługiwać urządzenia do utrzymywania odpowiedniej wilgotności w salach ekspozycyjnych; • Identyfikować zagrożenie dla bezpieczeństwa eksponatów.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Obsługiwanie zwiedzających muzea i galerie

Kompetencja zawodowa Kz2: Obsługiwanie zwiedzających muzea i galerie obejmuje zestaw zadań zawodowych Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z3 Rejestrowanie zwiedzających galerie/muzea

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady walidacji biletów wstępu; • Obsługę kas i terminali płatniczych; • Zasady sprzedaży biletów; • Zasady obsługi szatni; • Zasady liczenia frekwencji zwiedzających; • Zasady ruchu zwiedzających (indywidualnych i grup zorganizowanych); • Zasady organizacji masowych imprez muzealnych.	• Posługiwać się urządzeniem do walidacji biletów; • Obsługiwać kasę biletową i terminale płatnicze; • Obsługiwać szatnię dla zwiedzających; • Zliczać frekwencję za pomocą ręcznego przyrządu do liczenia frekwencji; • Kierować ruchem zwiedzających (indywidualnych i grup zorganizowanych); • Stosować zasady organizacji masowych imprez muzealnych.

Z4 Oprowadzanie zwiedzających oraz udzielanie informacji na temat muzeum i jego oferty	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Podstawową terminologię z zakresu historii sztuki; • Terminologię z dziedziny kultury prezentowanej na wystawie; • Historię poszczególnych eksponatów i koncepcję wystawy; • Metody przekazywania wiedzy w sposób interesujący dla zwiedzającego; • Formy pracy z grupą; • Zasady funkcjonowania przewodnika w muzeum; • Aktualną ofertę wystaw stałych i czasowych oraz ofertę wydarzeń muzealnych; • Historię galerii/muzeum oraz istniejących kolekcji; • Strukturę organizacyjną galerii/muzeum.	• Dostosowywać formę wypowiedzi do grupy odbiorców (dzieci, młodzież, osoby z niepełnosprawnością, seniorzy); • Dobierać i stosować różne formy pracy z grupą; • Przestrzegać norm bezpieczeństwa; • Przekazywać wiedzę zdobytą w trakcie specjalistycznego merytorycznego szkolenia; • Wskazywać zwiedzającym odpowiedni dział; • Przekazywać wiedzę w sposób przystępny i zrozumiały.

Z5 Współpracowanie z przewodnikiem ekspozycji	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie bezpieczeństwa eksponatów; • Zasady ruchu zwiedzających w galerii/muzeum; • Wewnętrzne przepisy dotyczące wnoszenia rzeczy osobistych/bagażu na wystawę; • Zasady współpracy z przewodnikiem ekspozycji.	• Przestrzegać zasad BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie bezpieczeństwa eksponatów; • Dozorować salę ekspozycyjną w trakcie oprowadzania zwiedzających przez przewodnika; • Kontaktować się z kasą i działem rezerwacji grup w celach organizacyjnych; • Kierować ruchem zwiedzających tak, aby były spełnione normy bezpieczeństwa w muzeum.

3.4. Kompetencje społeczne

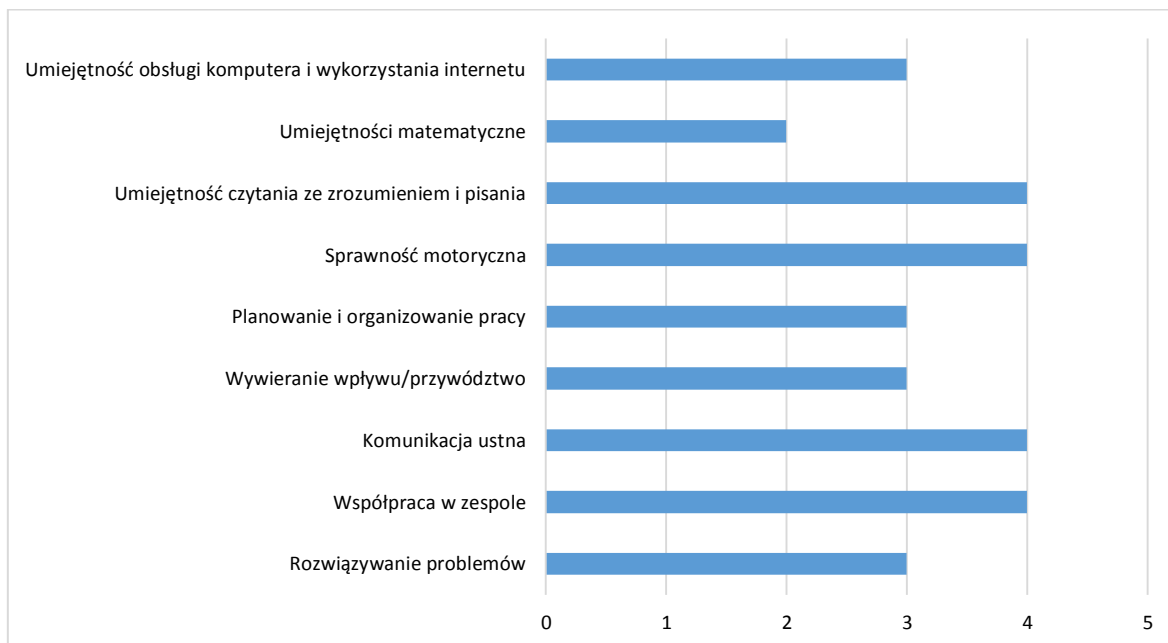
Pracownik w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki działań oraz za powierzone eksponaty.
- Wykonywania samodzielnie powierzonych zadań oraz przyjmowania poleceń i ich realizacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami w muzeum / galerii.
- Udzielania niezbędnych informacji klientom galerii / muzeum oraz kontrolowania własnych emocji.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w muzeum / galerii.
- Przestrzegania wzorów właściwego postępowania w galerii / muzeum w tym zasad uczciwości, rzetelności i bezpieczeństwa.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych poprawiających jakość pracy jako pracownika galerii / muzeum.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **pracownik galerii / muzeum**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **pracownik galerii / muzeum**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2018 r.) w Polsce istnieje możliwość podjęcia pracy w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** m.in. w:

- muzeach narodowych,
- muzeach miejskich,
- muzeach zamkowych,

- muzeach uniwersyteckich,
- muzeach prywatnych,
- muzeach archidiecezjalnych,
- muzeach klasztornych,
- izbach pamięci,
- muzeach na wolnym powietrzu,
- galeriach sztuki.

Warunkiem podjęcia zatrudnienia pracownika galerii / muzeum jest niekaralność.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **pracownik galerii / muzeum**.

Pracodawcy preferują wykształcenie średnie ogólnokształcące o profilu humanistycznym lub średnie techniczne, związane z konserwacją dzieł sztuki.

Szkolenie

Pracownik galerii / muzeum może uczestniczyć w szkoleniach organizowanych np. przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. Przykładowa tematyka to:

- gość niepełnosprawny intelektualnie w muzeum,
- badania publiczności,
- profilaktyka konserwatorska,
- przepisy i procedury dotyczące mobilności dóbr kultury.

Wewnętrzne szkolenia są organizowane przez pracodawców z zakresu:

- tematyki prezentowanej na ekspozycjach,
- charakterystyki zbiorów, kolekcji znajdujących się w placówce,
- muzealnictwa.

Stowarzyszenia branżowe, instytucje edukacyjne oferują łączenie różnych form szkoleń – wykłady, warsztaty, e-learning. Przykładowa tematyka szkoleń:

- wprowadzenie do obsługi klienta instytucji kultury,
- doskonała obsługa klienta instytucji kultury,
- różne potrzeby zwiedzających,
- kompetentne oprowadzanie.

Z reguły organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **pracownik galerii / muzeum** wynosi z reguły od 2400 zł brutto do 3000 zł brutto miesięcznie. Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód pracownika galerii / muzeum uzależniony jest od zakresu zadań, sytuacji na rynku pracy, rodzaju pracodawcy, instytucji. Zarobki uzależnione są także od stażu pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **pracownik galerii / muzeum** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych.
- z niewielką dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się.

Niepełnosprawność kandydata do tego zawodu nie może wpływać na skuteczny kontakt interpersonalny, komunikację oraz funkcje poznawcze.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10. 2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067).
- Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 720, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Hołda J., Hołda Z., Ostrowska D.: Prawne podstawy działalności kulturalnej. Wolters Kluwer, Kraków 2005.
- Kiciński A.: Muzea: strategie i dylematy rozwoju. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2004.
- Mansfeld B.: Muzea na drodze do samoorganizacji: Związek Muzeów w Polsce 1914–1951. DiG, Warszawa 2000.
- Pierzyńska-Jelska E.: Muzealnictwo w Polsce 1945–1974: funkcje pełnione przez muzea. Kielce 2010.
- Zeidler K.: Prawo ochrony dziedzictwa kultury. Wolters Kluwer, Kraków 2007.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10. 2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Biuletyn Stowarzyszenia Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce: <http://www.muzeaskansenowskie.eu/category/biuletyn>
- Forum edukatorów muzealnych <http://edukacjamuzealna.pl>
- Muzealnictwo, rocznik, <http://muzealnictwo.com>
- Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zabytków:
https://www.nimoz.pl/files/publications/21/ABC_poradnik_opiekuna_ekspozycji_w_muzeum.pdf
https://www.nimoz.pl/files/publications/16/ABC_organizacji_wystaw.pdf
https://www.nimoz.pl/files/publications/17/ABC_Gosc_niepelnosprawny_lekki.pdf
https://www.nimoz.pl/files/publications/20/ABC_dokumentacji.pdf
https://www.nimoz.pl/files/publications/23/ABC_Edukacji_w_muzeum.pdf
https://www.nimoz.pl/files/publications/27/ABC_Gosc_niepelnosprawny_cz2.pdf
www.nimoz.pl/dzialalnosc/wydawnictwa/muzealnictwo/numery-archiwalne-rocznika-muzealnictwo.html
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal edukacji muzealnej <http://muzea.online>
- Spotkania z Zabytkami, miesięcznik popularnonaukowy, <http://www.spotkania-z-zabytkami.pl>

- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stowarzyszenie Muzealników Polskich <http://www.muzealnicy.org>
- Stowarzyszenie Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce: <http://www.muzeaskansenowskie.eu>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.

Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Ekspонат	Przedmiot wystawiony do oglądania w muzeum lub na wystawie. Ekspонатami są dzieła sztuki (np. obraz, rzeźba) także zabytki (np. zegary, meble, lampy, fotele, książki). Wystawa składa się przede wszystkim z ekspонатów. Każdy ekspонат ma opis, w którym zawarto podstawowe informacje o nim (imię i nazwisko autora, rok powstania, miejsce powstania, wymiary, materiał, z którego został wykonany i krótki opis, co przedstawia).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.nimoz.pl/files/publications/21/ABC_poradnik_o_piekuna_ekspozycji_w_muzeum.pdf [dostęp: 31.10. 2018]
2	Ekspozycja muzealna	Zorganizowana wystawa, prezentacja jednego lub grupy przedmiotów. Prezentowane przedmioty są planowo rozmieszczone. Ekspozycja charakteryzuje się przemyślaną kompozycją, realizowana głównie w muzeach i galeriach sztuki. Planowe rozmieszczenie oświetlenia, jak również dobrane tło uwypuklają cechy wystawianych przedmiotów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Gluziński W.: U podstaw muzeologii. PWN, Warszawa 1980
3	Galeria muzealna	To pomieszczenie lub kilka pomieszczeń, które zostały przygotowane do prezentacji dzieł sztuki. To przestrzeń tak zaprojektowana aby można było zmieniać ich wygląd dostosowując do nowej wystawy. To przestrzeń z klimatyzacją, zwykle z zaciemnionymi oknami ze względów konserwatorskich. Galeria muzealna to pomieszczenie, w którym prezentowane są dzieła sztuki o najwyższej wartości dla kultury, w której obowiązują zasady zwiedzania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Gluziński W.: U podstaw muzeologii. PWN, Warszawa 1980

4	Inwentaryzacja zbiorów	Dokonywanie spisu wszystkich zbiorów/zabytków muzealnych i ich wartości materialnej, na podstawie którego powstaje muzealny inwentarz, który zawiera informację skąd pochodzi zabytek, kto przekazał go do muzeum i jakie prawa ma do niego muzeum.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/inwentaryzacja-zabytkow-sztuki;3915242.html [dostęp: 31.10. 2018]
5	Konserwacja zbiorów	Zabezpieczanie zabytków, aby utrzymywać je w dobrym stanie. To jedna z funkcji muzeum, która zajmuje się badaniem zabytków i zabezpieczaniem ich przed dalszym niszczeniem. Konserwacja posługuje się różnego rodzaju zabiegami w celu zabezpieczenia zabytków (ekspонатów).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.fundacja-hereditas.pl/portal/architektura.php?id=1 [dostęp: 31.10. 2018]
6	Kurator wystawy	Osoba zajmująca się organizacją wystawy pod względem merytorycznym i organizacyjnym. Kurator ma pomysł na wystawę, opracowuje listę ekspонатów, które chciałby pokazać na wystawie, opracowuje katalog wystawy, w którym zawiera wszystkie informacje o wystawie. Katalog to książka z reprodukcjami zabytków pokazywanych na wystawie i z informacjami o nich, która służy zwiedzającym w celu zapoznania się z wystawą.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.kurator.pl/kim-jest-kurator-wystawy [dostęp: 31.10. 2018]
7	Kustosz	Opiekun merytoryczny zbiorów muzealnych, który je bada i na podstawie tych badań pisze artykuły, książki, wygłasza wykłady i prelekcje.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.zawodyregulowane.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=94&Itemid=117 [dostęp: 31.10. 2018]
8	Muzeum	Jednostka organizacyjna nienastawiona na osiąganie zysku, której celem jest: gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.	Ustawa z dnia 21 listopada 1996 o muzeach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 720 i 1669 http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19970050024 [dostęp: 31.10. 2018]
9	Wystawa	Opowieść z postawioną tezą, wstępem, rozwinięciem i zakończeniem. Każda wystawa uzyskuje specjalną aranżację plastyczną, która nawiązuje do tematu, ale też potęguje jej przekaz. Wystawy pozostaną najważniejszą płaszczyzną spotkania muzeum i jego pracowników ze zwiedzającymi. Dzielą się na stałe i czasowe.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.nimoz.pl/files/publications/21/ABC_poradnik_o_piekuna_ekspozycji_w_muzeum.pdf [dostęp: 31.10. 2018]
10	Zabytek muzealny	To rzecz, przedmiot, który ma dużą wartość artystyczną, naukową lub historyczną związaną z działalnością człowieka. Zabytek jest świadectwem dawnych czasów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce [dostęp: 31.10. 2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.